

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 5C/13/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5918200927
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Majerčíková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2019:5918200927.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok sudkyňou JUDr. Jankou Majerčíkovou v právnej veci žalobcov: 1. F. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. N. XXX, 2. J. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. R. XX/X, I., 3. R. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. Q. XXXX/X, P., 4. J. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. Q. XXXX/X, P., 5. R. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. N. XXX, 6. Y. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. N. XX, 7. R. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. N. XX, všetci žalobcovia zast. JUDr. Ivetou Fabianovou, advokátkou so sídlom Štefánikovo nám. 5, pracovisko Zimná č. 58, Spišská Nová Ves, proti žalovanému: Cirkev Československá Husitská na Slovensku, so sídlom Diecézna Rada, Konventná 11, 811 03 Bratislava, IČO: 30813565, zast.: JUDr. Vladimír Kašuba, PhD., advokát, Holubyho 51, 036 01 Martin v spore o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre Okres I., N. K. N., katastrálne územie K. N., konkrétne ako:

- parcela C KN súp. č. XXX/ X - Zastavané plochy a nádvoria o výmere 57 m²,
- parcela C KN súp. č. G./ X - Zastavané plochy a nádvoria o výmere X m²,
- parcela C KN súp. č. XXX/ X - Zastavané plochy a nádvoria o výmere X8 m²,
- parcela C KN súp. č. XXX/ X - Zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX mX,
- parcela C KN súp. č. XXX/ X - Zastavané plochy a nádvoria o výmere 593 mX,
- parcela C KN súp. č. G X - Zastavané plochy a nádvoria o výmere 5X1 mX,
- parcela C KN súp. č. G X - Zastavané plochy a nádvoria o výmere 4X5 mX,
- parcela C KN súp. č. G X - Zastavané plochy a nádvoria o výmere 350 mX,
- parcela C KN súp. č. XXX/ X0 - Zastavané plochy a nádvoria o výmere 993 mX,
- parcela C KN súp. č. XXX/ X1 - Zastavané plochy a nádvoria o výmere 1XXX mX,
- parcela C KN súp. č. XXX/ XX - Zastavané plochy a nádvoria o výmere 541 mX,
- parcela C KN súp. č. XXX/ X3 - Zastavané plochy a nádvoria o výmere 33X mX,
- parcela C KN súp. č. XXXX/ X - Zastavané plochy a nádvoria o výmere 81 mX

patria do dedičstva po poručiteľovi J. J., narodený dňa XX.XX.XXXX a zomrelý dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom K. N. č.XX a poručiteľke V. J.vá, rod. L., narodená dňa XX.XX.XXXX a zomrelá dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom K. N. č.XX.

II. Žalobcom v 1./ až X./ rade s a p r i z n á v a náhrada trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd I. inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 18.05.2018 žalobcovia žiadali, aby súd určil, že nehnuteľnosti zapísané na LV č.XXXX k. ú. K. N. patria do dedičstva po poručiteľovi J. J., nar.XX.XX.XXXX, zomrelý dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom K. N. č.XX a poručiteľovi V. J.vá, rod. L., nar.XX.XX.XXXX, zomrelá

dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom K. N. č.XX. V odôvodnení svojej žaloby uviedli, že dňa 27.09.1958 žalovaný ako predávajúci (v tom čase označovaný, ako Ústredná rada Cirkiev československá v Prahe) uzatvoril s právnym predchodcom žalobcov, J.om J.m rod. J.m (nar.XX.XX.XXXX) ako kupujúcim na MNV v Liptovskej Osade kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bola nehnuteľnosť - orná pôda o výmere 5375 m² na mieste pod názvom „Poza Štipec“, zapísaná vo vložke č. XXXX, parcela EK-N č.XXXX/XXXX (v tom čase) vedená na LV č.XXXX k. ú. K. N., za dohodnutú kúpnu cenu 3.000,- Kčs, ktorá bola kupujúcim uhradená dňa 10.03.1959 poštovou poukážkou č.108. Predmetná kúpna zmluva bola registrovaná na Štátnom notárstve, čo bolo podmienkou nadobudnutia pozemku do osobného užívania. Dňa 06.02.1959 bolo radou ONV v Ružomberku, odbor poľnohospodárskeho a lesného hospodárstva Ružomberok vydané rozhodnutie - Povolenie k prevodu v prospech nadobúdateľa (kupujúceho) J.a J. a dňa 13.04.1959 bola predmetná kúpna zmluva zo dňa 27.09.1958 vtedajším štátnym notárstvom v Ružomberku registrovaná pod č.PR83/1959. Napriek tomu, že na základe predmetnej kúpnej zmluvy zo dňa 27.09.1958 došlo k odpredaju nehnuteľnosti kupujúcemu, právnemu predchodcovi žalobcov, stále je na liste vlastníctva vedený ako vlastník nehnuteľnosti žalovaný. Právni predchodcovia žalobcov uvedené nehnuteľnosti užívali so súhlasom a vedomím žalovaného ešte pred ich zakúpením od žalovaného v roku 1958, nakoľko boli spoluvlastníkmi príľahlých pozemkov, a to parcely EK-N č.XXXX vedenej na LV č.XXXX k. ú. K. N.. Právni predchodcovia žalobcov aktívne a nepretržite užívali nehnuteľnosti bez obmedzenia do roku 1962, kedy došlo k určitému obmedzeniu z dôvodu začatia výstavby cestnej komunikácie. O tom, že na liste vlastníctva č.XXXX je ako vlastník, aj napriek kúpnej zmluve z roku 1958, vedený žalovaný sa dozvedeli žalobcovia po smrti poručiťky V. J.vej v roku 1992, kedy zistili, že predmetné nehnuteľnosti neboli zahrnuté ani do dedičstva po právnom predchodcovi žalobcov, poručiťkovi J.ovi J.vi, ani po poručiťke V. J.vej. Od uvedenej doby sa žalobcovia aktívne snažili o vysporiadanie stavu so žalovaným, keď žalovaný spočiatku súhlasil a prisľúbil spoluprácu, následne prestal so žalobcami úplne komunikovať. Na strane žalobcov existuje naliehavý právny záujem na požadovanom určení, bez ktorého sa právny nástupcovia poručiťkov nemôžu domáhať znovu prejednania dedičstva.

2. Na základe procesného návrhu žalobcov, Okresný súd Ružomberok uznesením č.k.5C/13/2018-62 zo dňa 11.06.2018 neodkladným opatrením zakázal žalovanému nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č.XXXX okres Ružomberok, k. ú. K. N., a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Predmetné uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Žiline č.8Co/198/2018-89 zo dňa 25.09.2018.

3. Žalovaný vo vyjadrení k podanej žalobe namietol nárok žalobcov v plnom rozsahu, keď je potrebné predmetnú kúpnu zmluvu posudzovať v kontexte daného obdobia. Žalovaný neukončil v obci K. N. svoju činnosť slobodne, veriaci aj duchovní boli od čias Slovenského vojnového štátu prenasledovaní, dokonca väznení, nehnuteľnosti chátrali a štát neprispel na ich obnovu. Pri uzavretí predmetnej kúpnej zmluvy s právnym predchodcom žalobcov (tajomníkom MNV) absentovala slobodná vôľa predávajúceho - cirkev nemala povolené obnoviť činnosť v Liptovskej Osade, veriace spoločenstvo bez duchovných bolo vystavené ateizácii štátnym mocenským aparátom. Ak by nebolo týchto zásahov štátnej moci, cirkev by žiadnu kúpnu zmluvu nepodpísala a v danej obci by vykonávala činnosť, ktorá je jej poslaním a účelom. Napriek tomu žalovaný ešte v konaní vedenom na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 2C/123/2016 prejavil ochotu sa dohodnúť so žalobcami mimosúdne s tým, že žalovaný jednu polovicu predmetných nehnuteľností by odpredal žalobkyňi v 1./ rade za sumu 12,- eur/m² a druhú polovicu by nadobudla darom, teda bezodplatne, žalobkyňa v 1./ rade však s takouto cenou nesúhlasila.

4. Žalobcovia v 1./ až 7./ rade prostredníctvom právnej zástupkyne v písomnom podaní doručenom tunajšiemu súdu dňa 13.11.2018 (č.l.110-111 spisu) uviedli, že neexistuje jediný dôkaz o tom, že by pri odpredaji sporných pozemkov absentovala slobodná vôľa predávajúceho uzavrieť predmetnú kúpnu zmluvu. Kúpna zmluva bola spísaná vo forme vyžadovanej vtedy platným a účinným Občianskym zákonníkom, medzi štatutárom žalovaného a fyzickou osobou - právnym predchodcom žalobcov v 1./ až 7./ rade. Písomná forma, zaplatenie kúpnej ceny a dlhodobé nepretržité užívanie sporných pozemkov zakladá dôvod k tomu, aby žalobcovia v 1./ až 7./ rade uplatňovali svoje nároky na predmetné nehnuteľnosti.

5. Právna zástupkyňa žalobcov v 1./ až 7./ rade na pojednávaní zotrvala na písomne podanej žalobe, ako aj na dôvodoch v nej uvádzaných, na doplnenie uviedla, že v danom prípade nie je možné postupovať v zmysle ustanovení Zákona č.282/1993 Z. z., nakoľko došlo k prevodu majetku cirkvi nie na štát, ale

na fyzickú osobu - právneho predchodcu žalobcov. Pokiaľ žalovaná strana tvrdí, že predmetná zmluva je neplatná z dôvodu, že prejav vôle predávajúceho bol nejasný, neurčitý, nezrozumiteľný, urobený pod nátlakom, v tiesni, v omyle, a za nápadne nevýhodných podmienok, toto musí žalovaný preukázať vo vzťahu k fyzickej osobe - právnemu predchodcovi žalobcov v 1./ až 7./ rade. Predmetná kúpna zmluva spĺňa všetky zákonom stanovené náležitosti, bola registrovaná štátnym notárstvom, čo bola podmienka nadobudnutia vlastníckeho práva.

6. Žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní zotrval na svojich písomných vyjadreniach, pričom na doplnenie uviedol, že výnosom Ministerstva školstva národnej osvety Slovenského štátu zo dňa 05.04.1939 bola na území Slovenska zakázaná činnosť Cirkvi československej, pričom predstavitelia Cirkvi od mája 1945 žiadali, aby bola plne obnovená činnosť Cirkvi československej na území Slovenska a aby jej bol vydaný majetok, ktorý zhabala predchádzajúca štátna moc. V správe z roku 1947 sa uvádza, že právny predchodca žalobcov J. J. užíval nehnuteľnosť od roku 1941, platil dane, nájom za rok 1941 platil notárovi v Liptovskej Osade a zo roku 1942 až 1944 hostinskému v Liptovskej Osade, po roku 1945 až do roku 1959 nikomu. Právny predchodca žalobcov bol bývalým členom Hlinkovej gardy a následne tajomníkom MNV. Uzavretiu predmetnej kúpnej zmluvy predchádzala darovacia zmluva na kostol, štátna moc odmietla vydať kostol žalovanému, keďže cirkev nemohla vyvíjať svoju činnosť, musela sa zbaviť svojho majetku, v roku 1958 bol kostol darovaný Československému štátu, slobodná vôľa žalovaného bola v danom období manipulovaná tlakom Československého štátu, od roku 1939 až do roku 1959 kedy činnosť žalovaného bola aj z ekonomického hľadiska zlikvidovaná, obnovená až v roku 1990. Preto predmetná kúpna zmluva z 27.09.1958 bola urobená v tiesni, za nápadne nevýhodných podmienok a je neplatným právnym úkonom, tieseň je preukázaná i z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, a tento stav tiesne bol u žalovaných vyvolaný politickou, ekonomickou, hospodárskou činnosťou štátnych orgánov na cirkvi ako náboženskej spoločnosti, znemožnením vykonávania liturgie slova, liturgie slobodne a teda následným odňatím nehnuteľnosti. Právny predchodca žalobcov profitoval z tohto stavu v roku 1958 a preto poskytnutie právnej ochrany žalobcom by bolo v rozpore s dobrými mravmi.

7. Žalobkyňa v 1./ rade vo svojej výpovedi na pojednávaní na doplnenie uviedla, že pokiaľ si pamätá, nehnuteľnosť užíval jej otec, táto susedila s jeho rodičovskou parcelou. Platili sa kontingenty, dane, stále sa na tejto nehnuteľnosti robilo, v žiadnom prípade predmetná kúpna zmluva nemohla byť uzavretá v tiesni. Všetky doklady sú v češtine, prišla ponuka z Čiech na predaj nehnuteľnosti. Právny predchodca žalobkyne to odkúpil normálne, nikdy nikoho do ničoho nenútil, pokiaľ aj bol tajomníkom, tak bol tajomníkom obce a nie štátnym zamestnancom. Bol to obyčajný robotník, ktorý pracoval na československých dráhach a odtiaľ ho dali za tajomníka.

8. V rámci dokazovania sa súd ďalej oboznámil s obsahom listín založených v spise, ako aj s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2C/123/2016 a obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7C/259/1994, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

9. Kúpnu zmluvou zo dňa 27.09.1958 (č.l.15-17 spisu) uzavretou medzi predávajúcim - Cirkev československá, zastúpená Ústrednou radou Cirkve československej v Prahe a kupujúcim J.om J.m (právnym predchodcom žalobcov v 1./ až 7./ rade) previedol predávajúci do vlastníctva právneho predchodcu žalobcov J.ovi J.vi nehnuteľnosť - pozemok č.p.2842/1951 (oráčiny „poza Štipec“), zapísaný vo vložke č.XXXX pozemkovej knihy pre k. ú. K. N. (výpis pozemnoknižnej vložky č.XXXX k. ú. K. N. č. listu 22 spisu), za dohodnutú kúpnu cenu 3.000,- Kčs, ktorá kúpna cena bola kupujúcim uhradená dňa 10.03.1959 poštovou poukážkou č.108.

10. Geometrickým plánom zhotoveným P. R. GeoServis Ružomberok č.37043005-003/2013 zo dňa 25.03.2013 (z č.l.23-28 spisu) boli z uvedenej nehnuteľnosti vytvorené parcely identifikované v žalobnom petite, ktoré sú aktuálne vedené na LV č.XXXX k. ú. K. N. v prospech žalovaného. Predmetná kúpna zmluva bola registrovaná Štátnym notárstvom v Ružomberku dňa 27.09.1958 pod č.PR83/1959. Rada Okresného národného výboru v Ružomberku, odbor poľnohosp. a lesn. hosp. rozhodnutím zo dňa 06.02.1959 (č.l.19 spisu) udelil privolenie k prevodu nehnuteľnosti zapísanej v pozemnoknižnom zápise obce K. N. vo vložke XXXX č. parc. XXXX/XXXX, ktorú na základe kúpnej zmluvy vyhotovenej dňa 27.09.1958 scudzuje Ústredná rade Cirkve československej v Prahe nadobúdateľovi J.ovi J.vi obyvateľovi v Liptovskej Osade za kúpnu cenu 3.000,- Kčs, ktorá cena je primeraná miestnym pomerom. Predmetnú kúpnu zmluvu vyhotovil a k podpisu kupujúcemu J.u J.vi predložila Ústredná rada Cirkve

československé listom zo dňa 23.září 1958 (č.l.20 spisu), v zmysle ktorého listu na základe uznesenia Ústrednej rady Cirkve československej zasiela právnomu predchodcovi žalobcov v dvoch vyhotoveniach kúpnu zmluvu, s obsahom ktorej pokiaľ bude právny predchodca žalobcov súhlasiť je potrebné ju podpísať a obe vyhotovenia vrátiť k ďalšiemu konaniu, t.j. k podpísaniu ústrednou radou a k vyžiadaniu si schválenia Ministerstva školstva a kultúry a ONV v Ružomberku. Zároveň listom zo dňa 23.03.1959 Ústredná rada Cirkve československé potvrdila, že dňa 12.03.1959 obdržala kúpnu cenu v čiastke 3.000,- Kčs za predaný pozemok.

11. Žalobcovia v 1./ až 7./ rade sú právny nástupcovia po J.ovi J.vi, nar. XX.XX.XXXX, zomrelom XX.XX.XXXX, na základe E (č.l.38-39 spisu), a V. J.vej, rod. L., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX - D1211/1992, Dnot42/1994 (č.l.42-46 spisu).

12. V konaní vedenom na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 2C/123/2016 sa žalobcovia domáhali voči žalovanému určenia, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťoch J.ovi J.vi a V. J.vej, rod. L., konanie bolo v dôsledku späťvzatia žaloby zastavené uznesením č.k.2C/123/2016-93 zo dňa 19.04.2017.

13. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7C/259/1994 súd mal za preukázané, že na návrh žalobcu Cirkev československá husitská na Slovensku proti žalovanému obec K. N. bolo vedené konanie o vydanie nehnuteľnosti, a to stavby - dom súpisné č.XXX nachádzajúci sa na pozemku parcelné č.KN3/3 o výmere 147m² k. ú. K. N., kostol súpisné č.372 nachádzajúci sa na pozemku KN1/9 o výmere 195m² k. ú. K. N. a ďalších pozemkov, pričom Okresný súd v Liptovskom Mikuláši rozsudkom č.k.7C/259/94-403 zo dňa 21.10.2004, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 28.12.2004 uložil žalovanému Obec K. osada vydať nehnuteľnosti citované vo výrokovej časti tohto rozsudku v zostávajúcej časti bola žaloba zamietnutá. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že k vydaniu predmetných nehnuteľností došlo na základe ustanovení zákona č.282/1993 Z. z. o zmiernení niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam.

14. V prejednávanej veci sa žalobcovia domáhajú voči žalovanému určenia, že nehnuteľnosti vymedzené v žalobnom petite vytvorené geometrickým plánom zo dňa 25.03.2013 vedené na LV č.XXXX k. ú. K. N. z pôvodnej nehnuteľnosti pozemok č.p.2842/1951 (oráčiny „Poza Štipec“) zapísané vo vložke XXXX pozemkovej knihy pre k. ú. K. N., patrí do dedičstva po ich právnych predchodcoch a to po zomrelom J.ovi J.vi a V. J.vej, keď pôvodnú pozemnoknižnú nehnuteľnosť právny predchodca žalobcov J. J. nadobudol kúpnu zmluvou zo dňa 27.09.1958 od predávajúceho Cirkev československá zastúpená Ústrednou radou Cirkve československej v Prahe za dohodnutú kúpnu cenu 3.000,- Kčs, pričom predmetná nehnuteľnosť nebola predmetom dedičstva po poručiťovi J.ovi J.vi a následne V. J.vej. V prejednávanej veci ide o určovací právo žalobu s poukazom na § 137c CSP, pričom podmienkou úspešnosti podanej žaloby je preukázanie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. V zmysle ustálenej judikatúry, určovací návrh spočívajúci v tom, že vec (hnuteľná alebo nehnuteľná) patrí do dedičstva po poručiťovi, a teda že ju poručiťel vlastnil v okamihu svojej smrti, je prípustná, takúto žalobu môže uplatňovať (aktívna vecná legitímácia) len ten, koho práv a povinností sa takéto určenie týka. Takouto osobou môže byť len ten, kto je poručiťovým dedičom, prípadne jeho právnym nástupcom.

15. V prejednávanej veci súd teda konštatuje, že je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, ako aj aktívna vecná legitímácia žalobcov, ktorí sú právnymi nástupcami po zomrelom J.ovi J.vi a V. J.vej, rod L..

16. V ďalšom sa súd teda zaoberal otázkou, či právní predchodcovia žalobcov J. J., zomrelý XX.XX.XXXX a V. J.va, zomrela XX.XX.XXXX boli v čase smrti vlastníkami sporných nehnuteľností.

17. Z vykonaného dokazovania vyplynulo a medzi stranami sporu nebolo sporné, že právny predchodca žalobcov J. J. nadobudol od predávajúceho Cirkev československá zastúpená Ústrednou radou Cirkve československej v Prahe kúpnu zmluvou zo dňa 27.09.1958, ktorá bola registrovaná Štátnym notárstvom v Ružomberku po č.PR83/1959 nehnuteľnosť a to parcela EK-N súpisné č.2842/1951 orná pôda o výmere 5375m² zapísaná vo vložke č.XXXX k. ú. K. N..

18. Právnu úpravu nadobúdania vlastníctva je potrebné posudzovať podľa v tom čase platnej právnej úpravy, a to Občianskeho zákonníka č.141/1950 Zb., účinný od 01.01.1951. Z historického hľadiska sa na našom území uplatňovali rôzne princípy týkajúce sa momentu nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Uplatňoval sa buď intabulačný, konsenzuálny alebo registračný princíp. Intabulačný princíp, ktorého podstatou bola skutočnosť, že vlastnícke právo k nehnuteľnostiam sa nadobúdalo vkladom do pozemkovej knihy, platil našom území do 31. decembra 1950. Zápisy vecných práv k nehnuteľnostiam sa vykonávali v pozemkových knihách od roku 1855, kedy bol prijatý Pozemnoknižný poriadok. Zápisy do pozemkovej knihy uskutočňovali okresné sudy.

Dňa 1. januára 1951 nadobudol účinnosť Občiansky zákonník č. 141/1950 Zb., na základe ktorého došlo k zmene intabulačného princípu na konsenzuálny princíp. V zmysle tohto princípu sa vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nadobúdalo už uzavretím zmluvy o prevode nehnuteľnosti. To znamená, že bol zavedený čistý konsenzuálny princíp. Keďže sa na nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti už nevyžadoval povinný zápis do pozemkovej knihy, pri prevode alebo prechode vlastníctva si nadobúdatelia nedali zapísať zmenu vlastníckeho práva do pozemkovej knihy a z tohto dôvodu sa začal skutočný stav týkajúci sa vlastníctva nehnuteľností diametrálne odlišovať od stavu evidovaného.

Od 1. júla 1951 došlo na základe zákona č. 65/1951 Zb. o prevodoch nehnuteľností a prenájmoch poľnohospodárskej a lesnej pôdy k modifikácii čistého konsenzuálneho princípu tak, že na prevod vlastníckeho práva sa navyše okrem uzavretia zmluvy o prevode nehnuteľnosti vyžadovalo aj privolenie okresného národného výboru. Prevod nehnuteľnosti musel byť v súlade so všeobecným záujmom. V opačnom prípade mal okresný národný výbor privolenie odoprieť. Privolenie okresného národného výboru nebolo potrebné, ak sa prevádzala nehnuteľnosť do štátneho socialistického vlastníctva.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené súd konštatuje, že kúpnopredajná zmluva zo dňa 27.09.1958, ktorou žalovaný ako predávajúci previedol právnomu predchodcovi žalobcov pánovi J.ovi J.vi nehnuteľnosť - orná pôda o výmere 5375m² zapísaná vo vložke č.XXXX ako parcela EK-N č.XXXX/XXXX zapísaná na LV č.XXXX k. ú. K. N. za dohodnutú kúpnu cenu 3.000,- Kčs, ktorá kúpna cena bola vyplatená 10.03.1959, je platná a zároveň spôsobilým titulom na nadobudnutie vlastníckeho práva právnym predchodcom žalobcov v zmysle v tom čase platnej právnej úpravy. Predmetná kúpna zmluva bola registrovaná Štátnym notárstvom v Ružomberku dňa 13.04.1959 pod č.PR83/1959, taktiež Radou Okresného národného výboru v Ružomberku odbor poľnohospodárskeho a lesného hospodárstva Ružomberok bolo dňa 06.02.1959 vydané rozhodnutie - povolenie k prevodu v prospech nadobúdateľa - kupujúceho J.a J., právneho predchodcu žalobcov v 1./ až 7./ rade.

20. Žalovaný v priebehu konania namietal platnosť predmetnej kúpnej zmluvy, ktorá mala byť v tej dobe uzavretá v tiesni, za nápadne nevýhodných podmienok, v tejto súvislosti poukazoval na konanie vedené pred Okresným súdom Liptovský Mikuláš 7C/259/94, stotožňujúc sa s odôvodnením rozsudku v uvedenej právnej veci, pokiaľ ide o konštatovanie tiesne a nápadne nevýhodných podmienok, za ktorých došlo k uzavretiu darovacej zmluvy (č.d.655/58 zo dňa 30.06.1958 medzi Ústrednou radou československej cirkvi v Prahe ako darcom a Československým štátom zastúpeným Okresným národným výborom v Ružomberku ako obdarovaným). I keď obe konania (prebiehajúce konanie ako aj konanie vedené pred Okresným súdom Liptovský Mikuláš 7C/259/94) sa týkajú majetku žalovaného, je potrebné rozlišovať tieto konania, a to minimálne v tom, že v konaní vedenom pred Okresným súdom Liptovský Mikuláš 7C/259/94 išlo o vydanie nehnuteľnosti v zmysle zákona 282/1993 Z. z. o zmiernení niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam, pričom tento zákon sa vzťahuje na zmiernenie následkov majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam odňatím vlastníckeho práva k nehnuteľným veciam a hnutelným veciam na základe rozhodnutí štátnych orgánov, občianskoprávných a správnych aktov, vydaných v období od 08.05.1945, pričom povinnosť vydať vec sa vzťahuje na prípady, keď v rozhodnom období vec prešla do vlastníctva štátu alebo obce na základe darovacích zmlúv o prevode nehnuteľnosti uzavretých darcom v tiesni alebo kúpnych zmlúv o prevode nehnuteľnosti uzavretých v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. I keď predmetná kúpna zmluva zo dňa 27.09.1958 bola uzavretá v období, ktorému predchádzalo zakázanie činnosti Cirkvi československej v prejednávanej veci nemožno postupovať v zmysle ustanovení zákona 282/1993 Zb., ani absolutizovať závery o majetkovej krivde, tiesni a nápadne nevýhodných podmienkach na uzavretie kúpnej zmluvy medzi žalovaným a fyzickou osobou - právnym predchodcom žalobcov, ktorý vykonával funkciu tajomníka miestneho národného výboru, keď je potrebné preukázanie tiesne a nápadne nevýhodných podmienok zo strany kupujúceho - právneho predchodcu žalobcov. Teda je potrebné preukázať, že tieseň, nátlak pri uzatváraní predmetnej kúpnej zmluvy bola vyvolaná konaním právneho predchodcu žalobcov a nie vtedajšou spoločenskou situáciou

v štáte. Žalovaný prevodom nehnuteľnosti na právneho predchodcu žalobcov nebol zbavený vlastníctva v tiesni, za nápadne nevýhodných podmienok, ani sa dobrovoľne darovaním nezbavil svojho majetku, naopak, uzavretiu predmetnej kúpnej zmluvy predchádzala komunikácia (č.l.20 spisu), v zmysle ktorej Ústredná rada Cirkve československej pripravila návrh kúpnej zmluvy, ktorú zaslala J.ovi J.vi, ktorý po odsúhlasení obsahu zmluvy, mal túto podpísať a vrátiť Ústrednej rade Cirkve československej. Kúpna cena bola dohodnutá sumou 3.000,- Kčs, ktorá bola zo strany kupujúceho riadne zaplatená a nikdy nebola zo strany predávajúceho spochybňovaná, namietaná.

21. Právny zástupca žalovaného poukázal na obsah zápisnice napísanej dňa 17.06.1958 na Miestom národnom výbore v Liptovskej Osade (č.l.208 pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš 7C/259/94), predmetom rokovania bola obhliadka objektov Československej cirkvi v Liptovskej Osade za účelom zistenia stavu týchto objektov ako i usporiadania majetkovoprávneho stavu, nakoľko uvedená cirkev nemieni už obnoviť svoju činnosť (citát z uvedenej zápisnice), za prítomnosti ústredného tajomníka Československej cirkvi v Prahe, P. T. a Dr. L. R., ako aj p. J.a J. (právny predchodca žalobcov v 1./ až 7./ rade, tajomník MNV), v obsahu ktorej sa konštatuje, že pozemok č. parcele XXX v hone Poza Štípec má rozlohu 60árov 0,6 m² a tvorí kultúru poľnohospodársku a je po tejto stránke obhospodarovaný J.om J.m, tajomníkom MNV, ktorý vlastní v susedstve ďalšie pozemky. Z obsahu predmetnej zápisnice ďalej vyplýva, že terajší užívateľ, teda J. J. predostrel návrh, že je ochotný tento pozemok odkúpiť a pričleniť ku svojim pozemkom, čím by sa docielila určitá zvýšená výnosnosť racionálnejším obhospodarovaním. Táto požiadavka môže byť riešená cez ONV tým spôsobom, že tento upustí na žiadosť užívateľa J.a J. od prísľubu darovania Československému štátu. Uvedený pozemok podľa pozemnoknižného výpisu má výmeru 1hon 70ciach ako pozemnoknižná vložka číslo zápisu XXXX č.p.2842/1231, a to pod názvom oráčina „Poza Štípec“. Je teda nepochybné, že právny predchodca žalobcov predmetný pozemok ako aj ďalšie susediace pozemky vo svojom vlastníctve riadne užíval, v užívaní nebol nikým rušený, a pri rokovaní v súvislosti s ohliadkou majetku Československej cirkvi v Liptovskej Osade prejavil záujem o odkúpenie predmetného pozemku s cieľom jeho pričlenenia ku svojim pozemkom a z uvedeného postoja nemožno vyvodzovať záver, že predmetná kúpna zmluva zo dňa 27.09.1958 bola uzavretá v tiesni, za nápadne nevýhodných podmienok, ktoré mal vyvolať kupujúci, teda právny predchodca žalobcov.

22. Žalobcovia odôvodňujú nadobudnutie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam ich právnym predchodcom (teda, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po ich právnych predchodcoch, ktorí právní predchodcovia ku dňu smrti mali byť vlastníckymi nehnuteľnosťami) uzatvorenou písomnou kúpnu zmluvou zo dňa 27.09.1958, ktorá zmluva je perfektným právnym úkonom, spôsobilým titulom nadobudnutia vlastníctva, keď v tom čase platný a účinný Občianky zákonník č.141/1950 zb. s účinnosťou od 01.01.1951 opustil požiadavku odovzdania, respektíve zápisu do verejnej knihy, ako nevyhnutný akt na uskutočnenie prevodu nehnuteľnosti a stanovil, že prevod nastáva už perfektnosťou samotnej zmluvy. Zmluvný prevod nehnuteľnosti sa teda uskutočnil samotnou zmluvou registrovanou vtedajším Štátnym notárstvom v Ružomberku. Pokiaľ sa právny predchodca žalobcov na základe tohto perfektného právneho úkonu uchopil držby nehnuteľnosti, predmetné sporné pozemky užíval nepretržite a nerušene od roku 1958 až do dňa svojej smrti, t.j. do XX.XX.XXXX, bol vzhľadom ku všetkým okolnostiam dobromyseľný, že je vlastníkom nehnuteľnosti, boli splnené podmienky na nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, v dôsledku kvalifikovanej držby veci vykonávanej po zákonom stanovenú dobu.

23. Na základe vyššie uvedeného súd potom žalobe v celom rozsahu vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

24. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na 255 ods. 1 CSP a priznal žalobcom, ktorí boli vo veci úspešní, právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd I. inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Ružomberok. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku,

1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.